

Tæt på DIN økonomi

Regn på økonomien ved overgang til CA-driftsform

Erfaringer: Conservation Agriculture har vundet indpas på en række danske bedrifter. Seges har fået lov at følge erfaringerne på nogle af bedrifterne.

Af Michael Højholdt, landskonsulent, Seges

Conservation Agriculture (CA) er meget mere end blot at sætte plogen på pension. Det kræver udbredt brug af efterafgrøder og tilpasning af sædskiftet, typisk med øget andel af vårsæd.

Hvis man som planteavl vil overveje, hvad de økonomiske konsekvenser er ved ændring af dyrkningspraksis, kan man tage afsæt i det nuværende afgrødevalg, udbytniveau og maskinpark - evt. med bistand fra sin planteavl- og økonomirådgiver.

Værktøjer

Brug f.eks. værktøjet 'Økonomi i afgrøder og sædskifter', som bygger på afgrødekalkuler for en lang række salgsafgrøder og enkelte grovfoderafgrøder. Der er også mulighed for at definere egne afgrøder. Her kan du vælge afgrødesammensætning, tilpasse udbytter, afgrødepriser

og niveau for omkostninger og evt. tilskud, inden du beregner det økonomiske resultat for enkeltafgrøder eller sædskifter. Også under hensyntagen til husdyrgødning.

Som alternativ kan du så definere et passende sædskifte med tilpasning af udbytter og omkostninger. Herunder maskin- og arbejdsomkostninger i alternativt dyrkningssystem.

Udbytniveauet ved CA-dyrkning er baseret på interviews oplyst til at ligge på ca. samme niveau, som mere traditionelle dyrkningssystemer. For de flestes vedkommende påvirkes det samlede udbytte på bedriften mest af en ændret andel af vårsæd.

Erfaringer fra CA-bedrifter

Maskin- og arbejdsomkostninger er normalt på et lavere niveau efter tilpasning til CA, da jordbearbejdningen er begrænset til evt. strigling og direkte

såning, så mange kan klare sig med mindre trækraft/traktor.

Typisk erstatter glyphosat-sprøjtning den traditionelle dybere jordbearbejdning.

En del CA-avlere fortæller, at de reducerer brugen af planteværn til bekæmpelse af skadedyr, da de oplever god biologisk bekæmpelse ved nyttedyr og generelt højere biodiversitet.

Beregningseksempler

I beregningseksempler er omkostningen alene til jordbearbejdning typisk reduceret med niveauet 750 kr. pr. ha i forhold til traditionel jordbearbejdning. Hertil kan der være besparelse på andre maskin- og arbejdsopgaver som f.eks. marksprøjtning og generelt reduceret trækraftbehov (mindre traktor) - afhængig af de specifikke forhold.

Du bør også overveje, hvordan sparet arbejdstid i marken kan anvendes til værdiskabende opgaveløsning andre steder på bedriften.

I den enkelte situation er det også vigtigt at forholde sig til jordens egnethed til ændret dyrkningsmetode, og til de risici som denne metode evt. kan medføre.

Hvis der f.eks. er risiko for dårlig etablering af afgrøden, udvintring eller høstbesvær, skal tilpasning af forudsætninger for en økonomiberegning også afspejle dette.

Eksempler på maskin- og arbejdsomkostninger.

SEGES,
Erhvervsøkonomi
laver bl.a. også:

- Regnskabsanalyser og benchmarking
- Afgrødekalkuler
- Prisprognoser

Anbefalinger

- 1 Hent værktøjet 'Økonomi i afgrøder og sædskifter' via QR koden og send PC.
- 2 Angiv din nuværende dyrkningspraksis, tilpas normtal og beregn resultat.
- 3 Definér et par alternativer og få enkelte bud på effekten på markøkonomien.
- 4 Læs om 'erfaringer fra praksis' og mere om dyrkningssystemet i 'Vej-ledning i CA' på Landbrugsinfo.
- 5 Prøv dig gradvist frem – start med den mest bekvemme jord- og lej til såning.

Eksempler på maskin- og arbejdsomkostninger

Maskinopgave	kr. pr. ha
Pløjning og rotorharvesåning	1.475
Glyphosatsprøjtning + grubbesåning	1.075
Glyphosatsprøjtning + direkte såning	725
Glyphosatsprøjtning + pløjefri harvet + sået	1.000
Glyphosatsprøjtning + strigling og direkte såning	875